

Kennari/ar: Tómas Davíð Ibsen Tómasson

Skammstöfun: TDT

Áfangalýsing:

Í þessum áfanga eru valin tímabil og svið fjölþættrar menningar kannaðar. Þetta er verkefnavinna þar sem nemendur kryfja viðfangsefni í ljósi margra þátta, t.d. myndlistar, bygginga, bókmennta, heimspeki, lifnaðarháttar og hugarfars þess tíma. Í ferlinu þarf að sundurgreina efnið, skipuleggja vinnuna, tengja efnisþætti og velja sjónarhorn. Gert er ráð fyrir að jafnaðarlega sé staldrað við og skipulega rætt um aðferðir, eðli heimilda, tengsl efnisþátta og möguleika á heildarmynd.

Hér á eftir eru taldir helstu efnisþættir áfangans. Verður áfanganum skipt í þrjá hluta og verða verkefni og umræður í hverjum hluta. Mun hver hluti veita innsýn inn í hugarheim þess tíma.

Grísk og rómversk klassík.

Upphaf kristni, mótun Evrópu, háskólar, krossferðir

Frá Endurreisn til Barokks.

Farið verður yfir þessa þætti í tímum, nemendur munu ræða þá og vinna verkefni sem tengjast þessum tímabilum. Kennsluáætlun og námsmat byggjast að miklu leyti á verkefnavinnu nemenda undir leiðsögn og í samvinnu við kennarann. Munu nemendur svara spurningum í tíma eftir hvern fyrirlestur og safna þeim saman í skilamöppu. Einnig verða umræður í tíma sem byggjast á lesefninu. Hópar verða myndaðir sem munu ræða viðfangsefni námsbókarinnar. Nemendur munu lesa ævisögu og vinna upp úr henni. Einnig verður unnið heimildaverkefni þar sem nemendur munu kynna sér listmálar og öðlast dýpri skilning á honum og verkefnum hans. Við flutning verkefna er lagt til að nemendur noti frumlegar leiðir til þess að koma efninu til skila.

Þekking, leikni og hæfni

Þekkingarviðmið:

Nemandi afli sér þekkingar og skilnings á:

- Helstu þáttum í mótun vestrænnar menningar frá fornöld fram á 19. öld
- Orsökum þeirra og áhrifum á framvindun mála.
- Heimildaöflun
- Kynna ákveðið viðfangsefni sem byggir á ítarlegri heimildaöflun

Leikniviðmið:

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Færa rök fyrir máli sínu
- Nota heimildaskrá
- Skrifa fræðilega texta
- Geti lýst aðstæðum á tilteknum tíma og rakið atburðarás í stórum dráttum.
- Skýra helstu viðburði viðfangsefnisins.
- Geri greinarmun á staðreynd og túlkun.
- Dragi sjálfur ályktanir og taki afstöðu til mála.
- Að flytja af nokkru öryggi endursagnir, kynningar og lýsingar á tilteknum málefnum.

Hæfniviðmið:

Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Kynna fræðilegt efni á viðeigandi hátt.
- Fært rök fyrir niðurstöðum.
- Geri sér grein fyrir orsakir og afleiðingar.
- Geti rakið þróunarferli einhvers þjóðfélagsþáttar s.s. hugmyndar, atvinnuvegar, menningarsvæðis
- Tengt atburði menningasögunnar við okkar tíma.
- Geti sýnt kunnáttu sína í ljósu og samfelldu máli.

Námsefni:

Kennslubók: **Þættir úr menningarsögu** eftir Heiðrúnu Geirsdóttur, Jón Gunnar Þorsteinsson og Margréti Gunnarsdóttur. Vefheimildir, bækur á bókasafni.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Námsefni	Próf
1	1. Trú, guðir, upphaf heimspekinnar 2. Sjálfsmynd Grikkja	Umræður
2	3. Daglegt líf Grikkja 4. Heimspeki og listir	
3	5. Hellenismi breiðist út 6. Menning í Róm	Skilaverkefni
4	7. Keisaratíminn í Róm 8. Daglegt líf í Róm	
5	Ævisöguverkefni hefst	Próf 1
6	Ævisöguverkefni	
7	Skilaverkefni	Umræður
8	9. Upphaf kristni - kirkjuféður 10. Karlamagnús og Mikligarður	
9	11. Islam og krossferðir	
10	Heimildaverkefni	
11	12. Endurreisn og einstaklingurinn 13. Barokk, einvaldar og hirðlíf	Umræður
12	14. Holland 15. Öld óhófs og upplýsingar Lokaverkefni: Hvert er gildi menningar?	Próf 2
13	16. 19. Öldin Undirbúningur undir munnlegt próf	
14		Próf 3 – Munnlegt próf
15	Skrap	

Sérreglur áfangans:

Nemendur skulu skila verkefnum á réttum tíma. Ef nemandi getur ekki skilað/flutt verkefni á réttum tíma skal sá hinn sami hafa samband við kennara og greina honum frá ástæðum. Sein skil geta dregið niður einkunn verkefnisins. Nemendur fæddir 2000 og fyrr geta samið við kennara um þátttöku og viðveru. Mæting og þátttaka er forsenda skilamöppunnar. Ætlast er til að nemendur taki þátt í verkefnaflutningi og skilum, auk þess sem þeir hlusti á verkefni annarra. Í hópvinnu flytur allur hópurinn svo sitt verkefni.

Námsmat:

Námsmat	Lýsing	Vægi
Skilamappa	Spurningar, tímaásar og leiðréttingar	20%
Heimildaverkefni	Unnið með texta og heimildir í bókum og á netinu	10%
Próf	Skrifleg og munnlegt próf	30%
Ævisöguverkefni	Stutt samantekt	20%
Verkefni	Fjölbreytt verkefni og námsmat	20%

Skipulag áfangans

Mikilvægt er að nemendur vinni skilamöppu (spurningar, tímaása og leiðréttingar) jafnóðum og mun verða tekið stöðumat á möppum reglulega yfir önnina. Þátttaka í umræðuhópum skiptir miklu máli til að auka skilning nemenda á viðfangsefninu og verða nemendur að meta sína eigin vinnu og þátttöku í umræðuhópunum.

Kennsluáætlun er gerð með fyrirvara um breytingar.

17. ágúst 2020 Tómas Davíð Ibsen Tómasson